

Förskolan Båten

Huvudman: Tyresö kommun

Förskolechef: Yvonne Haldrup

Kvalitetsgranskningen genomfördes: 18-04-04 – 18-07-02

Kvalitetsgranskningen genomförd av:

Robert Sirviö

kvalitetscontroller

robert.sirvio@tyreso.se

Brittmari Dannelöv

kvalitetscontroller

brittmari.dannelov@tyreso.se

Granskningsrapporten godkänns och överlämnas till barn- och utbildningsförvaltningen för eventuella åtgärder med anledning av granskningen.

Tyresö den 2 juli 2018

Catrin Ullbrand

kvalitetschef

catrin.ullbrand@tyreso.se

Innehållsförteckning

	Sammanfattning förskolan Båten	3
1	Bakgrund	4
2	Förskolans styrning.....	4
3	Syfte med granskningen	5
4	Metod.....	5
5	Senaste granskning och uppföljning.....	6
6	Verksamhetens förutsättningar.....	6
7	Säkerhet, hälsa och måltid.....	9
8	Normer och värden	10
9	Utveckling och lärande.....	12
10	Barns inflytande	18
11	Förskola och hem	18
12	Övergång och samverkan	19
13	Uppföljning, utvärdering och utveckling	20
14	Referenslista.....	23

Sammanfattning förskolan Båten

- Pedagogernas arbete med värdegrunden håller till stora delar en god kvalitet.
- Lär miljön och materialet möjliggör en varierad verksamhet som stimulerar till lärande
- Förskolans arbete med att systematiskt säkerställa och utveckla kvaliteten i verksamheten finns till stora delar på plats.
- Dokumentation av barngruppens och det enskilda barnets lärande är ett utvecklingsområde.
- Förskolan behöver förtydliga rutinerna för arbetet med barn i behov av särskilt stöd.
- Förskolan behöver förbättra arbetssätten för arbetet med barn med annat modersmål än svenska.

Kvalitetsnivåer vid granskning är visualiserade genom färgsättning:

	Grön innebär en stark sida hos verksamheten och kan utgöra ett gott exempel för andra.
	Ljusgrön innebär att verksamheten till stora delar håller god kvalitet.
	Gul innebär att verksamheten har områden som kan utvecklas.
	Röd innebär att verksamheten uppvisar risker eller brister som behöver åtgärdas.

1 Bakgrund

Kommunen har tillsynsansvar enligt skollagen 26 kap. 4 § för fristående förskolor vars huvudman kommunen har godkänt enligt skollagen 2 kap. 5 §. Kommunstyrelsen i Tyresö kommun beslutar årligen om en granskningsplan för fristående och kommunal verksamhet. Enligt granskningsplanen ska såväl de fristående som de kommunala förskolorna i Tyresö kommun granskas (tillsyn när det gäller fristående förskolor) vart tredje år. Uppföljning av verksamheterna genomförs minst en gång mellan granskningarna. Tillsyn och kvalitetsgranskning utförs av kvalitetsenheten, som ingår i kommunstyrelseförvaltningen.

2 Förskolans styrning

2.1 Styrdokument

2.1.1 Nationella styrdokument

Skollagen innehåller bestämmelser om skolväsendet där förskolan ingår som en skolform. Enligt skollagens 1 kap. 8-9 §§ har alla barn i förskolan rätt till en likvärdig utbildning oavsett var i landet de bor eller i vilken förskola de går.

Diskrimineringslagen innehåller bestämmelser om barns rätt till en trygg och stimulerande miljö fri från diskriminering.

Språklagen syftar till att värna om det svenska språket och den språkliga mångfalden i förskolan samt det enskilda barnets tillgång till sitt modersmål.

Läroplanen för förskolan anger inriktningen på förskolans arbete och därmed också den förväntade kvalitetsutvecklingen i förskolan. *Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetsyn på barnet och barnens behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska barnens utveckling till ansvars-kännande människor och samhällsmedlemmar främjas.* Lpfö 98, reviderad 2016.

Skolverkets allmänna råd:

- Förskolan, reviderad 2016
- Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet
- Måluppfyllelse i förskolan

2.1.2 Lokala styrdokument

Tyresö kommuns styrprocess 2.0

Tyresö kommuns kvalitetsledningsmodell för verksamhetsutveckling.

Nämndmål

Barn- och utbildningsnämnden har identifierat tre delmål som de kommunala förskolorna i Tyresö ska ha särskilt fokus på för att nå målet att Tyresö ska bli en av Sveriges bästa skolkommuner. Målen är att öka trygghet, delaktighet och lärande.

Enhetsmål

Förskolan har enhetsmål och aktiviteter som är kopplade till nämndmålen.

3 Syfte med granskningen

Syftet med kvalitetsgranskningen är att ge en nulägesbeskrivning av hur förskolan Båten arbetar för att uppnå målen för verksamheten utifrån nationella mål och de krav som anges i styrdokumentet.

4 Metod

Beskrivning av verksamheten utgår från kriterierna i en bedömningsmatris. Kriterierna inom respektive område återfinns i textrutor under vissa av rapportens rubriker. Både beskrivning och bedömning baserar sig på:

- dokumentgranskning, se referenslista i slutet av rapporten
- observationer av verksamheten
- intervjuer med förskolechef, förskollärare och/eller avdelningsansvariga pedagoger samt kock
- analys av enkät till pedagoger
- analys av enkäter till vårdnadshavare.

Förskolechefen har haft möjlighet att faktagranska innehållet i rapporten.

Granskningsrapporten lämnas över till barn- och utbildningsförvaltningen, som avgör om åtgärder behöver vidtas. Rapporten presenteras för barn- och utbildningsnämnden och därefter publiceras den på www.tyreso.se.

5 Senaste granskning och uppföljning

Senaste granskning av förskolan Båten genomfördes 2013. Starka sidor hos verksamheten var arbetet med normer och värden, barns inflytande och det systematiska kvalitetsarbetet.

I granskningen identifierades några områden att utveckla. Det rörde sig om barnsäkerheten på gården, IKT (informations- och kommunikationsteknik) och behovet av ett trådlöst nätverk.

Granskningen följdes upp 2014. På de uppgifter som lämnades av biträdande förskolechef gjordes bedömningen att förskolan Båten hade vidtagit åtgärder gällande utvecklingsområdet barnsäkerhet på gården och åtgärder för att investera i ett trådlöst nätverk för IKT-arbetet.

6 Verksamhetens förutsättningar

Här beskrivs de förutsättningar som verksamheten har i förhållande till förskolans uppdrag enligt gällande styrdokument.

6.1 Förskolans organisation

Den kommunala förskolan Båten ingår tillsammans med förskolan Sagan i resultatenheten Norra Centrums förskolor. På förskolan finns sex avdelningar med totalt 84 inskrivna barn.

Avdelningar	Ålder	Antal barn	Antal pedagoger (Andel årsarbetande inom parentes)	Andel årsarbetande förskolare
Kajutan		10	2 (1,80)	0 årsarbetare
Ankaret		14	3 (2,88)	1 årsarbetare
Åran		15	3 (2,75)	1 årsarbetare
Bojen		15	3 (2,75)	1 årsarbetare
Skutan		16	2 (2)	0 årsarbetare
Bryggan		14	3 (3)	1 årsarbetare
Summa		84	16 (15,18)	4 årsarbetare

Förskolan Båten april månad 2018

Resurser

På förskolan arbetar 16 pedagoger (15,18 årsarbetare) varav fyra är föskollärare (4 årsarbetare). Två av föskollärarna har föskollärlägitimation.

En administratör är anställd på Norra Centrums förskoleenhet. Hon arbetar 100 procent varav 50 procent på förskolan Båten. Enhetens båda förskolor delar en vaktmästartjänst på 10 procent.

På förskolan arbetar en heltidsanställd kock, som organisatorisk tillhör måltidsservice.

Nyckeltal

Nedan redovisas förskolans nyckeltal vid tillfället för granskningen.

Förskolan Båten maj månad 2018. Antal barn: 84	
Statistik	
Antal barn per årsarbetare.	5,5
Antal barn per årsarbetande legitimerade förskollärare.	21
Andel heltidstjänster med förskollärligitation.	26 %

Skolverkets statistik (SCB) för kommunala förskolor i Tyresö kommun 2017 är 5,6 barn per årsarbetande pedagog. Kvalitetsenhetens statistik baseras sig på det faktiska antalet barn inskrivna i verksamheten och antalet faktiska årsarbetande pedagoger vid granskningen.

Kvalitetsenheten erbjöd samtliga vårdnadshavare att svara på en webbenkät med frågor om verksamheten. 42 procent av vårdnadshavarna svarade. Vårdnadshavarna gavs möjligheten att välja mellan olika svarsalternativ. På frågan ”Jag upplever att förskolan har problem med bemanningen (till exempel stor personalomsättning och svårt att få vikarier)” svarar 55 procent av de 42 svarande att det stämmer helt och hållet eller ganska bra.

Huvudman

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

(2 kap 8 § skollagen, 2010:800)

Tyresö kommun är huvudman för förskolan Båten.

Förskolechef

Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska enligt skollagen ledas och samordnas av en förskolechef som särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas. (2 kap. 9 § skollagen)

Som förskolechef får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.

(2 kap.11 § skollagen)

Ett aktivt och nära ledarskap skapar goda förutsättningar för att utveckla verksamheten mot de nationella målen.

Förskolechefens kunskaper om det dagliga arbetet är viktigt för att kunna kommunicera med medarbetarna kring mål och visioner för verksamheten, fånga upp sådant som behöver utvecklas och föra en dialog om lärandemiljön.

(Skolverkets allmänna råd för förskolan)

Huvudmannen har anställt en förskolechef som är utbildad förskollärare. Hon har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Sedan 2003 har hon haft chefsuppdrag i Tyresö kommun inom förskola och grundskola. Från 2016 har ansvaret omfattat förskolorna Båten och Sagan.

Förskolechefen är på förskolan Båten en till två dagar i veckan. Hon berättade att hon leder det pedagogiska arbetet på förskolan på olika sätt. Hon besöker avdelningarna och observerar verksamheten, deltar i avdelningarnas reflektionstillfällen, begär in skriftliga underlag från avdelningarna såsom pedagogernas reflektioner, utvärderingar och avdelningarnas förskolebrev till föräldrarna.

Det finns en ledningsgrupp för de båda förskolorna som ingår i Norra Centrums förskolor. I ledningsgruppen, som träffas en gång i månaden, ingår förskollärarna från enhetens båda förskolor och förskolechefen. Syftet med gruppen och dess funktion har diskuterats så även förskolläraryupdraget och det särskilda ansvar som detta uppdrag innebär.

Planeringsdagarna är gemensamma för enhetens båda förskolor, APT genomförs en gång i månaden med varje förskola för sig.

Förskolläraren

Förskolläraren har enligt läroplanen ett särskilt och övergripande ansvar för kvaliteten i verksamheten och att den kontinuerligt utvecklas. I ansvaret ingår att tillsammans med övriga pedagoger i arbetslaget arbeta för att ge barnens förutsättningar att utvecklas i riktning mot läroplanens strävansmål. Läroplan för förskolan, reviderad 2016.

I förskolläraryupdraget på Båten ingår avdelningsansvar, vilket huvudsakligen innebär att ha ansvar för det pedagogiska ledarskapet på avdelningen.

Förskollärarna berättade att de på reflektionstiden går igenom vad som hänt i projekten, vad barnen visat intresse för och hur de ska gå vidare i det pedagogiska arbetet på avdelningen. Reflektionerna hjälper dem att sätta upp mål för arbetet på avdelningsnivå och detta ses som ett bra verktyg. De använder en mall med fasta punkter när de reflekterar som bland annat har koppling till enhetsmålen. De tar fram enhetsmålen tillsammans med förskolechefen och arbetar för att uppnå nämndmålen i enhetsplanen. Måluppfyllelsen har de följt upp på APT (arbetsplatsträff).

Förskollärarna har en timmes individuell planeringstid schemalagd varje vecka.

Arbetslaget

På förskolan finns både rutiner och en organisatorisk struktur för den dagliga verksamheten och projektarbetets utformning. Det finns väl inarbetade rutiner och tydliga strukturer för dagen och veckan. Pedagogerna har olika ansvarsområden fördelade mellan sig.

Vid våra besök såg vi hur förskolans pedagoger samarbetade vid personals frånvaro och även bidrog med sina olika kompetenser vid dokumentationsarbetet. I våra samtal med pedagogerna bekräftar de att de hjälper varandra vid frånvaro men även kompetensmässigt.

Varje arbetslag har reflektion var tredje vecka cirka en och en halv timme. Syftet med mötet är att pedagogerna tillsammans ska reflektera över sitt arbete och ge varandra feedback med en reflektionsmall som underlag.

6.2 Öppettider – tillgänglighet utifrån föräldrars behov

Förskolans öppettider är 06:30-18:30. Vid APT (arbetsplatsträff) en gång i månaden stänger förskolan 16.00. Pedagogerna har fem planeringsdagar per år och verksamheten har stängt fyra veckor under sommaren. Förskolan erbjuder alternativ omsorg då verksamheten har stängt vid APT, planeringsdagar och under sommarstängningen.

7 Säkerhet, hälsa och måltid

Huvudmannen och förskolechefen bör se till att förskolans lokaler och utemiljöer är utvecklande, hälsosamma, och säkra samt att det finns fungerande rutiner för att säkerställa en hälsosam och säker miljö för alla barn, samt se till att det i förskolan serveras varierade och näringsriktiga måltider jämt fördelade under dagen.

(Skolverkets allmänna råd)

Om det vid granskningsbesöken framkommer allvarliga risker eller brister i barnsäkerheten rapporterar kvalitetsenheten detta snarast till förskolechefen för omedelbara åtgärder och till barn- och utbildningsförvaltningen för kännedom.

På förskolan finns rutiner för anmälningsplikt vid misstanke om att ett barn far illa och information till pedagoger om tystnadsplikten. Vid tillfället för granskning kunde registerutdrag uppvisas för alla pedagoger och för ledningen.

Förskolans pedagoger deltar i kommunens brandskyddsutbildning. Barnskyddsround genomförs en gång per år, senast i mars 2018. Vart tredje år genomförs utbildning i hjärt- och lungräddning, senast genomförda för all personal på enheten var 2016. Varje avdelning har en krishanteringsplan.

På förskolan arbetar en utbildad kock på heltid. Kocken berättade att huvuddelen av måltiderna tillagas från grunden och att halvfabrikat används sparsamt. Cirka 30 procent ekologiska livsmedel används i matlagningen. Enligt kocken är matsvinnet litet.

Menyn planeras tillsammans med kocken på förskolan Sagan. Samarbetet innebär möjligheter till en likvärdig kost på enhetens två förskolor. Allergikost eller vegetarisk kost serveras till de barn som har behov av det. Barnen äter sina måltider på den egna avdelningen. De måltidssituationer som vi observerade var lugna.

7.1 Bedömning

Förskolan har rutiner för arbetet med säkerheten.

8 Normer och värden

Förskolans värdegrundsuppdrag anges i skollagen och förskolans läroplan. I läroplanen framgår det att förskolan aktivt och medvetet ska påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efter hand omfatta dem.

Bedömningskriterium:

Det finns ett gott förhållningssätt och bemötande som ger ett arbetsklimat som bidrar till att skapa lugn och trygghet som gynnar barnens lärande. Pedagogerna är goda förebilder och ger barnen förhandsinformation om kommande aktiviteter.

Vid våra observationer av verksamheten utomhus och inomhus kunde vi se att pedagogernas goda förhållningssätt bidrog till barnens trygghet och ett gott arbetsklimat. I de konfliktsituationer som uppstod visade de ett lugnt bemötande gentemot barnen.

När barnen på två av de äldre barnens avdelningar skulle gå in för att äta lunch ställde de sig på led. Barnen väntade in varandra och räknade att alla kompisar var med innan de gick in tillsammans. Pedagogerna arbetade med en tydlig struktur och tydliga rutiner vilket gav barnen ro och trygghet inför byte av aktivitet.

När vi deltog i samlingar och vid andra observationstillfällen såg vi att pedagogerna samtalande med barnen om kommande aktiviteter för innevarande dag men även för kommande dagar. Detta bidrog till att barnen visste vad som skulle hända och vilka aktiviteter de skulle delta i.

Bedömningskriterium:

Pedagogerna använder medvetna metoder och rutiner i arbetet med värdegrunden.

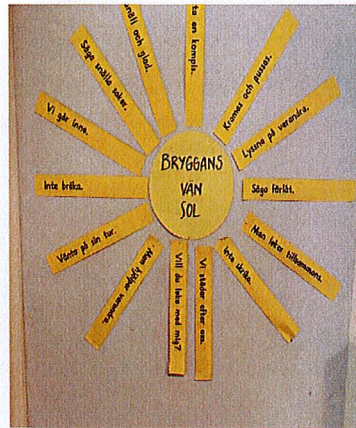
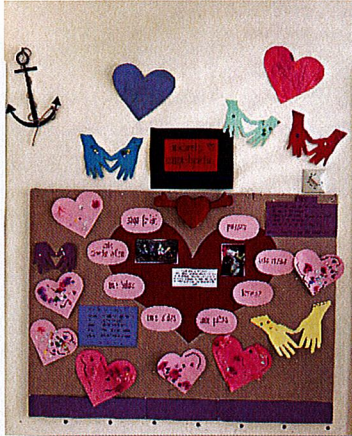
Pedagogerna använder olika metoder och rutiner i arbetet med värdegrunden för att förebygga konflikter och för att stimulera barnen till reflektioner om hur man ska vara mot varandra. De arbetar med barnens förhållningssätt i olika situationer som till exempel i messagesamlingar där de tydliggör vikten av att fråga om man får massera sin kompis innan man gör det.

Andra exempel på metoder som används är att begränsa antalet barn som leker i ett rum, att barnen ska få gå på toaletten i fred, att man måste få bestämma själva om man vill kramas eller inte och att det är okej att säga stopp. Figurerna Babblarna och TAKK-tecken används också för att stärka värdegrunden i barngrupperna.

Rocka Sockorna-dagen är världsdagen för Downs syndrom. Det är en dag då barnen och de vuxna genom att ta på sig olika strumpor hyllar olikheter och slår ett slag för alla människors lika värde och rättigheter.

Pedagogerna berättar att de belyser vikten av att arbeta med vad rättvisa betyder för var och en då barn har olika behov och klarar situationer på olika sätt. De arbetar fram regler tillsammans med barnen. Vid konflikter går pedagogerna undan med de inblandade barnen och pratar om vad som hände och barnen får berätta vad kompiserna kan göra för att det ska kännas bättre. De har också arbetat koncentrerat med värdegrunden under en temavecka.

Kompishjärta och kompis- eller vän sol är exempel på metoder där man arbetar med hur man är mot varandra.

Under terminen har pedagogerna arbetat förebyggande med arbetsro i barngrupperna. Arbetet är ett av förskolans enhetsmål och är kopplat till nämndmålen. Arbetet har gått ut på att anpassa storlek och sammansättning i barngruppen för att ge barnen trygghet och trivsel i leken och lärandet.

Inom området genus och jämställdhet beskriver pedagogerna att det är viktigt att arbeta gränsöverskridande, att barnen får prova på alla aktiviteter och lekar oavsett kön.

8.1 Bedömning

Pedagogernas arbete med värdegrunden håller till stora delar en god kvalitet.

9 Utveckling och lärande

I läroplanen anges att förskolan ska erbjuda barnen en god pedagogisk verksamhet, där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet samt att miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta tillvara och stärka barnets intresse för att lära och att erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter. (Skolverkets allmänna råd)

Inomhusmiljön:

Bedömningskriterier:

Inomhusmiljön stimulerar barns leklust och inspirerar till ett utforskande och temainriktat arbetssätt.

Barnen har tillgång till ett varierat och formbart material som stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden. Barn tar eget ansvar för miljön.

Fyra av förskolans sex avdelningar har tillgång till flera rum som är möblerade för olika pedagogiska aktiviteter. Vi kunde se att miljön i de olika rummen är tydligt kopplad till läroplanens olika målområden.

På avdelningarna finns flera rum där barnen har möjligheter till vila och avskildhet. Två avdelningar har ett stort rum samt två mindre rum till sitt förfogande. De stora rummen var indelade i olika stationer för bygg och konstruktion, pyssel och skapande, skriftspråk, matematik, hemvrå, bilhörna och samlingshörna.

Materialet var i huvudsak tillgängligt för barnen och de kunde själva plocka fram det. I barnens miljö finns också tillgång till ljusbord, filmvisningsvägg (Panaboard) och Ipads.

Bilden till vänster visar Lego som sorterats på ett tydligt sätt. Sorteringen underlättar för barnen att plocka undan efter sig samt bidrar till ökad förståelse för matematik.

Bilden till höger visar att miljön är tydligt uppbyggd med hörnor för olika aktiviteter. Här ett hörn för lek med bilar. Böcker om bilar är placerad i anslutning till hörnan och stimulerar leken och lärandet.

Vid våra observationer kunde vi se barn som lekte individuellt, i grupp och under ledning av pedagog. Barnen visade ansvar genom att plocka undan efter sig inför samlingen. Pedagogerna berättade att de arbetar med att bygga miljöerna utifrån barnens intressen och förmågor samt att dela in barnen i mindre grupper för att få lekro.

Vi upplevde vid våra observationer av barnens aktiviteter att miljön inomhus är stimulerande och stödjer barnens utveckling och lärande. Vi såg att barnen fördelade sig i mindre grupperingar i de olika rummen och hörnorna.

Utomhusmiljön:

Bedömningskriterium:

Utomhusmiljön, både kring förskolan och i den kringliggande naturen, ses som förskolans pedagogiska rum och ger möjligheter till lek och lärande.

Utomhusmiljön består av tre gårdar, varav den ena är en stor gård som även inrymmer en stenhäll med ett mindre skogsparti. Gårdarna är inhägnade. Två av gårdarna fungerar som ut och inslussning av barnen. På den stora gården, där barnen vistas för lek, finns ett uteförråd med uteleksaker, gungbräda och gungor. Terrängen på gården är delvis kuperad och erbjuder flera olika möjligheter till lek och pedagogiska aktiviteter.

Pedagogerna berättade att när våren kommer och vädret tillåter så flyttar man ut den pedagogiska verksamheten. Aktiviteter som sagor, vattenlek, skapande, musik och dans erbjuds barnen utomhus.

Vid våra besök såg vi pedagoger som erbjöd barnen strukturerade pedagogledda aktiviteter inom området skapande och att de interagerade med barnen i deras lekar.

Verksamhet:

Bedömningskriterium:

Det finns ett genomtänkt och sammanhängande temainriktat arbetssätt där barns lärande kan bli mångsidigt och där de kan få ta del av läroplanens olika målområden.

Förskolan har under året haft ett övergripande tema ”Barns uttryckssätt”. Utifrån det övergripande temat har pedagogerna på varje avdelning utformat egna projekt som under våren varit färg och form, djungel, trygghet, böcker, bokstäver och språk. Barnen arbetar projektinriktat tre dagar i veckan.

Pedagogerna använder sig av lotusdiagram i projektarbetena för att synliggöra vilka målområden inom läroplanen barnens olika aktiviteter omfattar.

Bedömningskriterier:

Verksamhetens innehåll organiseras så att sammansättningen av barngrupperna skapar förutsättningar för att följa barn och deras lärande. En planerad och organiserad verksamhet är viktigt för att ge barnen uppmärksamhet och skapa en god lärmiljö.

Avdelningarna har två samlingar per dag med barnen, en på morgonen och en före lunch. Vid projektarbete delas barnen in i fasta, mindre grupper med en ansvarspedagog. I den fria leken varierar gruppindelningarna. Vissa planerade aktiviteter kan innefatta en större grupp barn som till exempel ”miniröris”. På så sätt anpassas barngruppernas sammansättning efter typen av aktiviteter och efter barnens intressen. Detta ger förutsättningar för pedagogerna att följa barnen och deras lärande samt ger arbetsro i barnens aktiviteter.

Bedömningskriterium:

Verksamhetens aktiviteter stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden. IKT integreras i verksamheten.

Vi observerade att läroplanens olika målområden integrerades i barnens aktiviteter, såväl i pedagogledda aktiviteter som i barnens fria lek, både inom- och utomhus. Språk, matematik, naturvetenskap och teknik samt skapande vävdes in i de olika aktiviteterna och flera målområden var synliggjorda i barnens miljö på avdelningarna i de olika hörnorna.

Den vänstra bilden visar hur barnen använder lärplattan och QR-koder för att lyssna på sagor.

På den högra bilden kan man se förskolans arbete med språket som är väl synliggjort på förskolan i form av TAKK-tecken, bokstäver, möjligheter att skriva och läsa böcker.

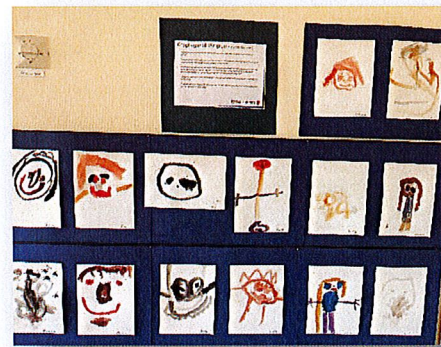
9.1 Dokumentation av barns lärande

För att stödja och utmana barn i deras lärande behövs kunskap om varje barns erfarenheter, kunnande och delaktighet samt inflytande över och intresse för de olika målområdena. Det behövs också kunskap om hur barns utforskande, frågor, erfarenheter och engagemang tas tillvara i verksamheten, hur deras kunnande förändras samt när de upplever verksamheten som intressant, rolig och meningsfull. Läroplan för förskolan Lpfö 98, rev. 2016

Bedömningskriterier:

Barngruppens lärande och utveckling dokumenteras och följas upp. Barnen får reflektera över det egna lärande och görs delaktiga i dokumentationsarbetet.

Varje avdelning har vid terminsslutet gjort en samlad gruppdokumentation av projektet. Det finns ingen gemensam mall på förskolan hur dokumentationen ska se ut och vilka delar den ska innehålla. Detta har varit upp till varje avdelning, vilket gör att dokumentationen av barnens lärande i projekten inte blir likvärdig och varierar mellan avdelningarna. Enligt förskolechefen är dokumentationen av projektarbetena ett utvecklingsområde. Den dokumentation som fanns uppsatt på väggarna var både i barnens höjd och i vuxenhöjd. Dokumentationen på väggarna plockas vid terminssluten ner och sätts in i barnens pärmar. Även de gemensamma temaveckorna som förskolan haft vid tre tillfällen under det gångna året har dokumenterats med aktiviteter och reflektioner.

Exempel på dokumentationsväggar. Bilden till vänster visar ett projektarbete om färg och form. Bilden till höger visar självporträtt kopplat till läroplanens målområden.

Bedömningskriterier:

Det enskilda barnets lärande och utveckling dokumenteras och följs upp. Barnet får reflektera över sitt eget lärande och görs delaktigt i dokumentationsarbetet.

Varje barn har en egen pärm som är ny från och med i år. Tanken med pärmen är att dokumentera och följa det enskilda barnets lärande. Pärmen ska innehålla dokumentation kopplad till projekten och barnets utvecklingssamtal. Vi kunde se att innehållet mestadels bestod av bilder på det enskilda barnets görande i olika situationer. På några avdelningar fanns pärmar tillgängliga för barnen för att de själva ska kunna titta i dem.

Dokumentationen inför utvecklingssamtalet är strukturerat efter läroplanens olika målområden. De äldre barnen reflekterar och blir delaktiga i dokumentationsarbetet genom att de förbereder sina egna utvecklingssamtal. Vid intervjun berättade pedagogerna på de yngre barnens avdelningar att de behöver arbeta vidare med hur det enskilda barnets lärande och utveckling ska dokumenteras och följas upp.

9.2 Barn i behov av särskilt stöd

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. (8 kap. 9 § skollagen)

Förskollärarna kan inte tydligt beskriva de olika delarna som innefattas i arbetet med särskilt stöd - hur pedagogerna konkret ska uppmärksamma, undersöka och analysera barns stödbehov samt dokumentera, följa upp och utvärdera stödinsatserna. Rutinerna för arbetet är otydligt. Vid samtal med förskollärarna berättar de att vid misstanke om att ett barn har särskilt behov tar pedagogerna upp detta med förskolechefen och vårdnadshavarna. En kartläggning av barnets behov görs och i detta arbete inkluderas vårdnadshavarna.

9.3 Barn med annat modersmål än svenska

Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. (8 kap. 10 § skollagen)

Cirka 28 procent av barnen på förskolan har annat modersmål än svenska. I kvalitetsenhetens enkät tillfrågas pedagogerna hur de bedömer förskolans pedagogiska arbete med andra modersmål än svenska. Pedagogerna gavs möjligheten att välja mellan olika svarsalternativ. 38 procent av pedagogerna valde alternativet att förskolans pedagogiska arbete med annat modersmål än svenska fungerar ganska dåligt.

I intervjun med pedagogerna framgick att det saknas en samsyn hos dem kring hur de ska arbeta med annat modersmål än svenska. Pedagogerna berättade att de lånar böcker och att de har vissa ord

uppsatta på barnens modersmål. Det finns inte kända gemensamma arbetsätt för arbetet med annat modersmål än svenska.

9.4 Bedömning

Lärmiljön och materialet möjliggör en varierad verksamhet som stimulerar till lärande.

Dokumentation av barngruppens och det enskilda barnets lärande är ett utvecklingsområde.

Förskolan behöver förtydliga rutinerna för arbetet med barn i behov av särskilt stöd.

Förskolan behöver förbättra arbetsätten för arbetet med barn med annat modersmål än svenska.

10 Barns inflytande

Bedömningskriterier:

Barnen görs delaktiga och har inflytande i planering av verksamheten, dess material och utformning av lärmiljön.

Barnen ges olika möjligheter till inflytande i den dagliga verksamheten. På de äldre barnens avdelningar ansvarar barnen för sina egna utvecklingssamtal. Även de yngre barnen får delta i utvecklingssamtalen utifrån förmåga och vilja. Utvecklingssamtal hålls en gång per år.

Vid våra verksamhetsbesök kunde vi se att barnen gavs egen taltid på samlingarna och att barnen fick ta ansvar för olika aktiviteter utifrån sin förmåga. Pedagogerna berättade att de ändrar i miljöerna utifrån barnens intressen och val av lekar för att stimulera och utmana.

Vi kunde i våra observationer se att pedagogerna samtalade, lyssnade in, vägledde och utmanade barnen. Detta blev särskilt tydligt i de samlingar som vi deltog i.

11 Förskola och hem

Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Vårdnadshavarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Läroplan för förskolan Lpfö 98, rev. 2016

Bedömningskriterier:

Det finns fungerande former och rutiner för samarbete med hemmet. Föräldrar får information om förskolans mål och sätt att arbeta. Föräldrar har möjlighet till inflytande i förskolans verksamhet.

Pedagogerna informerar vårdnadshavarna via förskolebrev en gång i veckan, informationstavlor i hallarna samt Instagram. Förskolechefen informerar vårdnadshavarna om vad som händer i förskolan via informationsbrev en gång per termin, samt medverkan vid föräldramöten. Föräldramöte hålls en gång per år. Förskolan har en föräldraaktiv inskolning och de delges ett informationshäfte om förskolan vid inskolningen.

Pedagogerna analyserar resultaten från den kommungemensamma föräldraenkäten. En slutsats som pedagogerna kom fram till i sin analys var att de måste fortsätta arbeta med arbetsron.

I den enkät som kvalitetsenheten erbjöd samtliga vårdnadshavare att svara på framgick att vårdnadshavarna överlag är nöjda med samverkan med pedagogerna och informationen från förskolan. Vårdnadshavarna anser att förskolan erbjuder en stimulerande miljö för barnen och de är nöjda med pedagogernas arbete utifrån läroplanens olika målområden.

11.1 Inkomna synpunkter från medborgare (vårdnadshavare)

I kommunens synpunktshantering finns sedan ett år tillbaka inga synpunkter registrerade som har koppling till säkerhet, pedagogisk miljö eller bemötande från personal på förskolan.

12 Övergång och samverkan

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnets utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Läroplan för förskolan, Lpfö 98, rev 2016

Bedömningskriterium:

Det finns tydliga rutiner för samarbetet kring övergång mellan förskola och mottagande förskoleklass.

Förskolan följer Tyresö kommuns riktlinjer för övergång från förskola till förskoleklass.

13 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. 4 kap. 3 § skollagen.

Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. Läroplan för förskolan, Lpfö 98, rev 2016

Bedömningskriterier:

Faserna i det systematiska utvecklingsarbetet bildar en helhet. Det går tydligt att se att resultaten från uppföljningar och utvärderingar används för att utveckla verksamheten. På förskolan finns en tydlig grundstruktur för det systematiska kvalitetsarbetet.

Faserna i kvalitetsarbetet på förskolechefsnivå och avdelningsnivå			
	Det systematiska kvalitetsarbete ska leda till förbättring och utveckling i verksamheten och kan beskrivas som ett kvalitetshjul. Arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på ständiga förbättringar och långsiktig utveckling.		
	Förskolechef/förskolenivå	Arbetslag/avdelningsnivå	Slutsats
 <p>Planera</p> <p><i>Var är vi? Vart ska vi? Nuläges-beskrivning</i></p> <p><i>Verksamhetens planering utgår ifrån vad som framkommit under fasen åtgärda/utveckla. Vad behöver förbättras eller utvecklas?</i></p>	<p>Årshjul finns för januari till juni. I januari är en planeringsdag inlagd och i maj två planeringsdagar.</p> <p>I enhetsplanen finns ett nuläge beskrivet i anslutning till de flesta nämndmål som tillhör läroplanens områden. Förskolan har även aktiviteter och enhetsmål tillhörande dessa nämndmål.</p>	<p>Pedagogerna planerar verksamheten på avdelningsnivå, som till exempel projekten, utifrån det övergripande temat och barnens intressen.</p>	<p>Pedagogernas planering av verksamheten på avdelningsnivå har förankring i förskolans mål och aktiviteter.</p>
 <p>Genomföra</p> <p><i>Hur gör vi?</i></p> <p><i>Planerad löpande verksamhet och planerade projekt och aktiviteter genomförs.</i></p>	<p>Förskolechefen följer upp att verksamheten arbetar utifrån mål och aktiviteter i enhetsplanen genom att delta på avdelningarnas reflektioner och genom uppföljningar på APT.</p>	<p>Pedagogerna har metoder och arbetssätt för genomförandet.</p> <p>Ett reflektionsprotokoll används av pedagogerna vid deras reflektionsmöten. Syftet med reflektionen är att säkerställa ett systematiskt kvalitetsarbete och ska fungera som ett verktyg för att föra verksamheten framåt.</p>	<p>Pedagogerna arbetar utifrån enhetsmålen. Pedagoger och förskolechef följer upp, reflekterar och dokumenterar det löpande arbetet.</p>

<p>Håll koll på vägen mot målen genom att kontinuerligt reflektera och dokumentera arbetet.</p>		<p>I protokollet dokumenterar pedagogerna löpande reflektioner kring genomförandet (vad som gjorts, hur det gick, hur man ska utveckla).</p> <p>Protokollet skickas till förskolechefen.</p> <p>Pedagogerna dokumenterar projekt och temaveckor samt delger varandra sina erfarenheter.</p>	
 <p>Följ upp Analysera</p> <p>Hur blev det?</p> <p><i>En viktig del i verksamhetsutvecklingen är uppföljning och analys. Vilka effekter har insatserna gett? För det behövs underlag från verksamhetens genomförande.</i></p>	<p>I årshjulet framgår det att aktiviteter och enhetsmål ska följas upp i januari, februari, april, maj och juni.</p> <p>Förskolechefen följer upp att verksamheten arbetar utifrån gällande mål och aktiviteter på APT och dessa utvärderas sedan på planeringsdagarna.</p> <p>I enhetsplanen finns kommentarer kring effekter som insatserna gett per april 2018.</p>	<p>Pedagogerna följer upp enhetsmål och aktiviteter på reflektioner och APT och utvärderar sedan på planeringsdagarna.</p>	<p>Uppföljning och analys av verksamhetens utveckling görs på förskolenivå och avdelningsnivå.</p> <p>Underlag finns.</p> <p>Förskolechefen har enligt läroplanen det övergripande ansvaret för att uppdraget i sin helhet bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. I enhetsplanen är inte läroplanens alla områden utvärderade på förskolenivå. De är heller inte utvärderade på avdelningsnivå.</p>
 <p>Åtgärda</p> <p>Hur går vi vidare?</p> <p><i>Ta nya beslut. Vad vill vi åtgärda/utveckla? Vad vill vi bevara? Vad har vi lärt oss? Nytt nuläge har skapats. Åtgärdsförslag, nya aktiviteter, projekt och idéer som tas fram läggs in i förskolans planering.</i></p>	<p>Förskolechefen har utifrån analyser och uppföljningar sammanfattat förbättringsområden. Utifrån dessa har nya prioriteringar framkommit.</p>	<p>Pedagogerna har utifrån analyser och uppföljningar påvisat förbättringsområden på avdelningsnivå.</p>	<p>Utifrån vad som framkommit i utvärderingarna har ett nytt nuläge skapats.</p> <p>Utifrån utvärderingen har åtgärder satts in i det fortsatta förbättringsarbetet.</p> <p>Kopplingen mellan det systematiska kvalitetsarbetet på förskolenivå och avdelningsnivå är tydligt och fungerande.</p>

Kompetensutveckling

Bedömningskriterium:

Pedagogernas kompetensutveckling utgår från behov och resultaten i det systematiska utvecklingsarbetet.

Pedagogerna får kompetensutveckling utifrån de behov som finns i verksamheten. Behoven är till stora delar kopplade till målen i enhetsplanen. Samtliga pedagoger får kompetensutveckling i TAKK-tecken. Exempel på övrig genomförd och planerad individuell kompetensutveckling är arbetet med barn i behov av särskilt stöd, bemötande, inkludering och IKT, informationsteknik.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolan har en plan mot kränkande behandling och diskriminering med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen som revideras varje år ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året (skollagen 6 kap. 8§).

På förskolan finns en Likabehandlingsplan (Plan mot diskriminering och kränkande behandling). Den reviderades i januari 2018.

13.1 Bedömning

Förskolans arbete med att systematiskt säkerställa och utveckla kvaliteten i verksamheten finns till stora delar på plats.

14 Referenslista

Allmänna råd Skolverket

Barnskyddsround 180312

Beskrivning av hantering av inkomna synpunkter från vårdnadshavare och övriga medborgare

Bra måltider i förskolan. Livsmedelsverket 2016

Bilaga till plan mot kränkande behandling och diskriminering för personalen

Chefsbrev till vårdnadshavare

Dagordning för Båtens reflektionsmöten våren 2018

Diskrimineringslagen (2008:567) 2017

Enhetsplan Båtens förskola 2018

Egenrapportering

Förskolebrev (från pedagoger till vårdnadshavare)

Föräldraaktiv inskolning-vad är det?

Granskningsplan Tyresö kommun 2018

Kvalitetsledningsmodellen (hyperlänk)

Likabehandlingsplan för Båtens förskola läsåret 2018/2019

Läroplan för förskolan, Lpfö -98, reviderad 2016

Projektdokumentation

Projektinriktat arbetssätt på förskolan Båten

Skollagen (2010:800)

Skolverkets allmänna råd med kommentarer förskolan, reviderad 2016

Skolverket allmänna råd med kommentarer. Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet. 2012

Skolverkets allmänna råd med kommentarer. Måluppfyllelse i förskolan. 2017

Språklagen (2009:600)

Stöd vid kartläggning av barn

Tyresö kommuns kvalitetsledningsmodell för verksamhetsutveckling

Underlag för utvecklingssamtal

Utvärderingsunderlag

Välkommen till förskolan Båten (vårdnadshavare)

Välkommen till Norra centrums förskolor Båten (vikarier)

Webbenkät pedagoger

Webbenkät vårdnadshavare

Årshjul